
De adviesaanvraag

Op 12 januari 2000 ontving de Voorzitter van de Raad het verzoek van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om advies uit te brengen over vaccinatie tegen meningitis. De minister schreef (brief nr. GZB/GZ 2.030.527):

In Nederland is de jaarlijkse incidentie van bacteriële meningitis ca. 770 gevallen, op grond van de isolaties uitgevoerd door het Referentie Laboratorium voor Bacteriële Meningitis. Bijna 40 procent van deze gevallen treedt op bij kinderen jonger dan vijf jaar. De belangrijkste verwekker daarbij is de meningococ type B. Totaal doen zich jaarlijks 500-600 gevallen van meningokokkenziekte voor, waarbij serotype B met ca. 85 procent het grootste aandeel heeft. De ziekte kan zeer ernstig verlopen. Jaarlijks overlijden hieraan naar schatting ca. 40 personen en ontstaat bij ca. 50 personen blijvende schade.

Het RIVM heeft mij geïnformeerd over de stand van zaken ten aanzien van de ontwikkeling van een meningokokken B-vaccin. Er vindt momenteel onderzoek plaats met dit nieuwe vaccin. Uit fase 2-veldonderzoek in Groot-Brittannië is gebleken dat toediening van vier doses van het vaccin een goede immunrespons geeft tegen alle zes gebruikte stammen.

Indien alle vervolgonderzoeken gunstig verlopen, zou het meningokokken B-vaccin over zes jaar kunnen worden opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma, al dan niet als onderdeel van een cocktail met reeds bestaande vaccins of nieuwe vaccins (pneumokokken, meningokokken type C, Hib).

Gezien het bovenstaande wil ik u vragen mij op basis van de huidige stand van de wetenschappelijke kennis te adviseren over:

- de wenselijkheid om het meningokokken B-vaccin op te nemen in het Rijksvaccinatieprogramma; inclusief toetsing van de kosteneffectiviteitsanalyse van het RIVM

- de mogelijkheden/wenselijkheid dit te doen in een cocktail met vaccins tegen andere verwekkers van meningitis. Dit betreft het inmiddels beschikbare geconjugeerde vaccin tegen meningokokken type C, het Hib-vaccin en het komende geconjugeerde vaccin tegen pneumokokken
- de wenselijkheid het geconjugeerde vaccin tegen meningokokken C en/of pneumokokken reeds in in het RVP op te nemen voordat het meningokokken B-vaccin in het programma kan worden geïncorporeerd.

De vragen van de bewindsvrouw maken onderdeel uit van een groter geheel aan vragen betreffende herziening en eventuele uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma. Op 31 mei 2000 vroeg de minister de Gezondheidsraad prioriteit te geven aan een advies met betrekking tot de wenselijkheid van algemene vaccinatie tegen hepatitis B. In antwoord daarop adviseerde de Gezondheidsraad op 20 februari 2001 tot vaccinatie van een subpopulatie van zuigelingen tegen hepatitis B. Een oordeel over vaccinatie van 9- à 12-jarige kinderen moest in verband met het ontbreken van sleutelgegevens worden uitgesteld.

In september 2000 verscheen het rapport ‘Naar een vaccinatieprogramma voor Nederland in de 21e eeuw’, waarin het RIVM een analyse maakt van relevante ontwikkelingen op het gebied van vaccins en vaccinatie voor de periode tussen 2000 en 2020. Voor al beschikbare en verwachte vaccins is gekeken naar te voorkomen ziekte-last, doelmatigheid en inpasbaarheid in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Naar aanleiding van dat rapport vroeg de Minister van VWS de Gezondheidsraad op 29 september 2000 om advies met betrekking tot de volgende aspecten (brief nr. GZB/GZ 2.108.780):

- de wenselijkheid om nieuwe vaccins in te voeren in het RVP
- de keuze voor specifieke vaccins en combinaties van vaccins; met speciale aandacht voor de te verwachten bijwerkingen
- de leeftijd waarop de vaccins worden toegediend
- de door het RIVM gehanteerde uitgangspunten bij het berekenen van de kosteneffectiviteit van de betreffende vaccins
- het aantal injecties dat men op één moment kan geven gezien de acceptatie door de bevolking
- het aantal vaccinaties dat men in zijn totaliteit kan geven gezien de werking van het immuunsysteem
- de mogelijkheid/wenselijkheid om te stoppen met bepaalde onderdelen van het huidige RVP

Op 2 juli 2001 vroeg de minister de Gezondheidsraad binnen de advisering over het RVP prioriteit te geven aan het uitbrengen van advies ten aanzien van pneumokokken- en meningokokkenvaccins. Aan haar brief (GZB/GZ 2.193.615) is de volgende tekst ontleend:

In mijn brief d.d. 29 september 2000 (kenmerk GZB/GZ 2.108.780) heb ik de Gezondheidsraad verzocht om mij gefaseerd te adviseren over het RIVM-rapport ‘Naar een vaccinatieprogramma voor Nederland in de

21e eeuw'. Als aanvulling op dit verzoek vraag ik u om prioriteit te geven aan het uitbrengen van advies ten aanzien van pneumokokken en meningokokkenvaccins.

Redenen voor dit verzoek zijn gelegen in de huidige ontwikkelingen ten aanzien van de vaccins. Het pneumokokkenvaccin is reeds door ouders buiten het RVP om te verkrijgen. Graag ontvang ik daarom op korte termijn een advies over de wenselijkheid van opname in het RVP.

Ook de ontwikkelingen op het terrein van het meningokokken B-vaccin maken het wenselijk om zo spoedig mogelijk advies te ontvangen van de Gezondheidsraad. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu is bezig met de ontwikkeling van een meningokokken B-vaccin. Advies van de Gezondheidsraad over de introductie van dit vaccin in het RVP is belangrijk voor een aantal strategische keuzes die het RIVM moet maken in het ontwikkeltraject.

Op 27 augustus 2001 verzocht de Minister van VWS de Voorzitter van de Gezondheidsraad in een mondeling overleg naar aanleiding van de epidemische verheffing van meningokokken C-infecties die zich op dat moment in Nederland voordeed om een advies over algemene vaccinatie tegen deze infectie. Gezien de urgentie van de situatie verzocht zij het advies uiterlijk 31 december 2001 uit te brengen.